

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/280/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202658
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114202658.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci navrhovateľ E. I., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX, O. proti odporcovi M.. E. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O., K. XX, v konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Prešove, č.k. 17C 29/2014-46 z 26.5.2014 v spojení s dopĺňacím rozsudkom 17C 29/2014-79 z 24.7.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v zamietnutí návrhu do sumy 180 eur.

Mení rozsudok vo výroku o výživnom a dlžnom výživnom tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 180 eur mesačne vždy do 20.dňa v mesiaci k rukám navrhovateľ od 1.2.2014.

Povoľuje odporcovi splátky dlžného výživného za obdobie od 1.2.2014 do 30.5.2015 vo výške 2.080 eur po 150 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľa výživným 150 eur mesačne vždy do každého 20.dňa v mesiaci k rukám žalobcu počnúc 1.2.2014. V zvyšnej časti návrh zamietol. Na zameškanom výživnom za obdobie od 1.2.2014 do 26.5.2014 vo výške 400 eur súd prvého stupňa povolil odporcovi splátky po 50 eur splatné spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania. Sumu 200 eur, ktorú odporca uhradil za obdobie od februára do mája 2014 sa započítava do zaplateného výživného. Dňa 24.7.2015 vydal súd prvého stupňa dopĺňací rozsudok 17C 29/2014-79, ktorým doplnil výrok rozsudku vyhlásený 26.5.2014 o výrok, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že keďže navrhovateľ je študentom denného štúdia Vysokej školy A. Q. v O., v 4.ročníku, pripravuje sa na budúce povolanie a tým je odkázaný na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Od decembra 2013 všetky náklady navrhovateľa uhrádzala matka. Manželstvo rodičov bolo právoplatne rozvedené 8.4.2014 a preto bolo potrebné, aby bolo určené aj výživné zo strany odporcu ako otca. Vyživovaciú povinnosť majú rodičia len na plnoletého syna. Dcéra je už samostatná a nežije v spoločnej domácnosti s rodičmi. Vychádzal z príjmov oboch rodičov a aj z výdavkov rodičov a potrieb plnoletého dieťaťa s tým, že považoval sumu 150 eur mesačne za primeranú vzhľadom k potrebám navrhovateľa, ktorý je študentom denného štúdia na vysokej škole v mieste svojho bydliska, má výdavky ročne na poplatok školného, zakúpenie funkčného počítača, poplatok za internet a telefón, prispievanie na nájom bytu, keďže žije v inom byte spolu s matkou. Oblečenie, strava, drogéria, doprava, lieky a mimoriadny výdavok týkajúci sa opravy zubov. Vyčíslil priemerné výdavky navrhovateľa na 400

eur a určil 150 eur zo strany odporcu ako primerané výživné od 1.2.2014 do budúca. Dlž na výživnom za obdobie február, marec, apríl a máj 2014 vyčíslil na sumu 400 eur, ktoré povolil splácať po 50 eur odporcovi pod stratou výhody splátok. Výrok o trovách konania bol odôvodnený ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku sa odvolal navrhovateľ, ktorý poukázal na jednostranné a neobjektívne posúdenie skutočnosti v predmetnom spore. Vychádzal z nepravdivých údajoch uvádzaných odporcom. Dôvodom pre odchod zo spoločnej domácnosti navrhovateľa a jeho matky boli ataky zo strany otca. Výdavky, ktoré uvádzal odporca v konaní, nepovažoval za reálne, keďže tým, že začal užívať spoločnú domácnosť len on sám zmenili sa zálohové platby na energie a vznikli aj za rok preplatky, rovnako poplatky týkajúce sa internetu boli uvedené vo vyššej sume, ako v skutočnosti sú s poukazom aj na menšie potreby týkajúce sa ošatenia, používania motorového vozidla a dostatok finančných prostriedkov pre potreby odporcu, ktorý disponuje, jednak poisťou vo výške 26.555 eur, potom zostatkom na bežnom účte 65.676,75 eur a ešte vlastní ďalší účet, ktorého zostatok nie je známy. Keďže navrhovateľ býva v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá uhrádza náklady spojené s užívaním bývaním. Pokiaľ odporca uvádzal, že 65.000 eur daroval dcére na kúpu bytu v záhradníči, táto konštatácia svedčí len o tom, že mienil takýto úkon urobiť, ale v skutočnosti dcére nedal nič. Aj keď navrhovateľ je vedený ako vlastník nehnuteľnosti kat. úz. M., E., O., Z., A. pod E., I., M., ide o podielové spoluvlastníctvo k pozemkom, ktoré sú určené na užívanie, či už poľnohospodárske alebo lesné. Nemá z toho žiaden príjem a z týchto dôvodov sa domnieval, že stanovené výživné vo výške 150 eur je neprimerané vzhľadom k veku a jeho potrebám. Pre ukončenie štúdia, ktoré je spojené s ďalšími výdavkami týkajúcimi sa diplomovej práce, štátnic, promócií a podobne.

Odporca sa vyjadril k odvolaniu navrhovateľa. Poukázal na to, že navrhovateľ ukončil 15.5.2015 vysokoškolské štúdium štátnymi záverečnými skúškami, a preto je potrebné, aby bolo určené výživné len na čas štúdia navrhovateľa, teda od 1.2.2015 do 15.5.2015.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné, keďže hoci zistil súd prvého stupňa skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej, vec nesprávne právne vyhodnotil.

Preto odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre zmenu súdneho rozhodnutia podľa § 220 O.s.p..

Z obsahu spisu je zrejme, že navrhovateľ v čase konania pred súdom prvého stupňa bol študentom vysokej školy Svätej Q. v O. vo forme denného štúdia, konkrétne vo 4.ročníku. Každý semester uhrádzal školné vo výške 490 eur. Náklady na študijný materiál boli minimálne, keďže zo školy sú im posielané tieto materiály emailom. Býva v prenajatom dvojizbovom byte spolu s matkou, za ktorý uhrádzajú 300 eur mesačne. Odporca platil navrhovateľovi výživné vo výške 50 eur mesačne, ktoré dával matke k dispozícii práve na úhradu tohto nájmu. Za internet, telefón bolo uhrádzaných 15,94 eur, poisťné 28,4 eur, mobil 10 eur, pravidelne lieky na vysoký krvný tlak 10,97 eur. Pokiaľ ide o ošatenie je potrebné zakupovať oblečenie, obuv, preprava formou MHD 10 eur mesačne, hygiena 29 eur mesačne, strava 130 eur mesačne. Okrem toho v čase štúdia mal mimoriadne náklady spojené s nákupom počítača vo výške 550 eur a stomatologické vyšetrenie vo výške 188 eur. Matka navrhovateľa pracuje ako veterinárna lekárka na veterinárnej stanici na Dúbrave, jej príjem mesačne predstavoval sumu 788 eur. Okrem toho má na účte zhruba 45.000 eur, s ktorými nenakladá a ponecháva si ich ako rezervu. Otec je invalidný dôchodca jeho príjem 741 eur mesačne. Matka má výdavky spojené s bývaním, t.j. 300 eur a potom svoje osobné výdavky, ktoré sa snaží uhrádzať z bežného príjmu. Otec má výdavky týkajúce sa poplatkov spojených inkasných platieb 135 eur mesačne, vodné 53 eur a strava 200 eur mesačne. Má k dispozícii podľa jeho vyjadrenia 65.000 eur ako úspora a 8.000 eur ako finančné prostriedky, ktoré vyzdvihol zo spoločného účtu. Manželstvo rodičov navrhovateľa bolo právoplatne rozvedené 8.4.2014. Navrhovateľ spolu s matkou opustili spoločnú domácnosť 8.12.2013.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené plnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynula skutočnosť, že navrhovateľ sa pripravuje ako plnoleté dieťa na svoje budúce povolanie prostredníctvom štúdia na vysokej školy.

Správne boli závery súdu prvého stupňa, že tým vznikli povinnosti rodičov prispievať na jeho výživu, keďže v tom čase nebol schopný sám sa živiť. Z vykonaného dokazovania bolo zrejme, že žije v spoločnej domácnosti s matkou a z toho dôvodu táto plní vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi aj nad rámec vzhľadom k tomu, že odporca prispieval na výživu sumou 50 eur mesačne.

Vyživovacia povinnosť rodičov trvá do času, kedy je dieťa schopné samo sa živiť. Táto zásada bola akceptovaná účastníkmi konania, ale správne na to poukázal vo svojom rozhodnutí aj súd prvého stupňa. V spore bolo skôr rôzne stanovisko účastníkov konania na to, v akej sume, v akej výške má prispievať na výživu navrhovateľa odporca ako jeho otec. Výdavky, ktoré navrhovateľ špecifikoval v konaní pozostávali zo školného a z výdavkov týkajúcich sa oblečenia, stravy, poplatkov za dopravu, mobilný telefón, internet. Špecifikoval tiež mimoriadne výdavky. Vo vzťahu k rodičom tieto výdavky sú predurčené za náklady spojené s bývaním a rovnako oblečenie, strava.

Pri určení výživného je potrebné prihliadať na potreby dieťaťa, ktoré aj keď plnoleté nie je schopné samo sa živiť a na tieto majú prispievať rodičia pokiaľ možno rovnakou mierou. Pri určení výživného sa prihliada na pomery na strane rodičov, ktoré neznamenajú len jednorazové príjmy zo zárobku alebo z iného dôvodu, v prípade otca invalidného dôchodku, ale aj na ostatné príjmy a majetok a v tomto prípade ide o príjmy na účtoch účastníkov konania, keďže o spoločnom majetku - byte, v ktorom býva odporca nebolo zatiaľ rozhodnuté.

V školskom roku 2013-2014 bol navrhovateľ študentom 4.ročníka vysokej školy v mieste svojho bydliska a následne mal pokračovať v poslednom 5.ročníku magisterského štúdia v dennej forme. Jeho výdavky spojené so štúdiom a ošatením bežne bez toho, aby sa prihliadalo na mimoriadne výdavky predstavovali 260 eur a polovica nájmu, v ktorom žije matka so synom predstavovala sumu 150 eur mesačne. Potom celkové výdavky predstavovali sumu 420 eur. Na túto sumu, ktorá je reálna, primeraná postaveniu, veku a formy štúdia navrhovateľa, a vzhľadom na zhruba rovnaké pomery majetkové u matky navrhovateľa i otca, mali by prispievať na polovicu. Preto odvolací súd sa domnieval, že z príjmu matky 788 eur a úspor zhruba 45.000 eur a príjmu otca 741 eur a úspor zhruba 65.000 eur je v možnostiach rodičov prispievať po 210 eur mesačne vzhľadom k tomu, že ich výdavky je možné hradiť z mesačného príjmu bez toho, aby siahli na bežný účet. Okrem toho aj úspory môžu byť použité aj na doplnenie bežných potrieb, ktoré eventuálne by nebolo možné hradiť len z pravidelného mesačného príjmu rodičov. Preto odvolací súd vzhľadom aj na to, že rodičia majú vyživovaciu povinnosť len voči plnoletému synovi z vyjadrenia odporcu vyplýva, že tento úspešne ukončil vysokoškolské štúdium v máji 2015, zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. a určil výživné vo výške 180 eur mesačne, ktoré považoval zo strany odporcu za primerané a aj reálne možné vzhľadom na jeho príjmy a pomery za dobu, pokiaľ navrhovateľ bol denným študentom vysokej školy bez schopnosti živiť sa sám.

Dlžné výživné za obdobie od 1.2.2014 do 30.5.2015 bolo vyčíslené na sumu 2.080 eur (16x180eur = 2880 eur - 16x50 = 800 eur, ktoré odporca uhradil navrhovateľovi v priebehu celého konania), povolil splácať v splátkach po 150 eur mesačne podľa § 160 ods. 1 O.s.p. Oznámenie odporcu v priebehu odvolacieho konania, že navrhovateľ ukončil vysokoškolské štúdium 15.5.2015 odvolací súd zobral do úvahy v tom zmysle, že určil dlh na výživnom do konca mesiaca máj 2015. Pre úplnosť je potrebné, aby odporca podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti, keďže výživné bolo určené súdnym rozhodnutím; a na zrušenie vyživovacej povinnosti je potrebné súdne rozhodnutie (prebehne súdne konanie a budú zisťované podmienky na zrušenie vyživovacej povinnosti).

Pokiaľ išlo o trovy odvolacieho konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Vzhľadom k tomu, že išlo o návrhové konanie navrhovateľ, ktorý bol čiastočne úspešný v odvolacom konaní neuplatnil si náhradu trov odvolacieho konania a zo spisu neboli zrejme iné trovy konania a odporca nebol úspešný v odvolacom konaní, odvolací súd rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.